

Kırık, Çıkık ve Burkulmalar

Kemik bütünlüğünün bozulmasına kırık denir. Kırıklar darbe sonucu veya kendiliğinden oluşur.

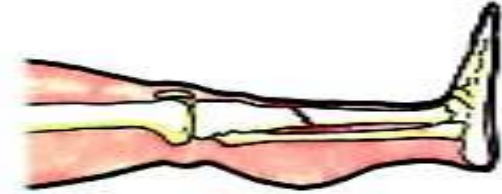
- Kapalı ve açık kırık çeşitleri vardır.

Kapalı Kırık:

- Kemik bütünlüğü bozuktur, ancak deri sağlar

Açık Kırık:

- Deri bütünlüğü de bozulmuştur.
- Kırık uçları dışarı çıkabilir.
- Kanama ve enfeksiyon tehlikesi vardır.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

Belirtileri:

- ✓ Hareket ile artan ağrı,
- ✓ Şekil bozukluğu,
- ✓ Hareket kaybı,
- ✓ Ödem ve kanama nedeniyle morarma,
- ✓ Ağrılı bölgelerin tespiti elle muayene sonucunda yapılır.

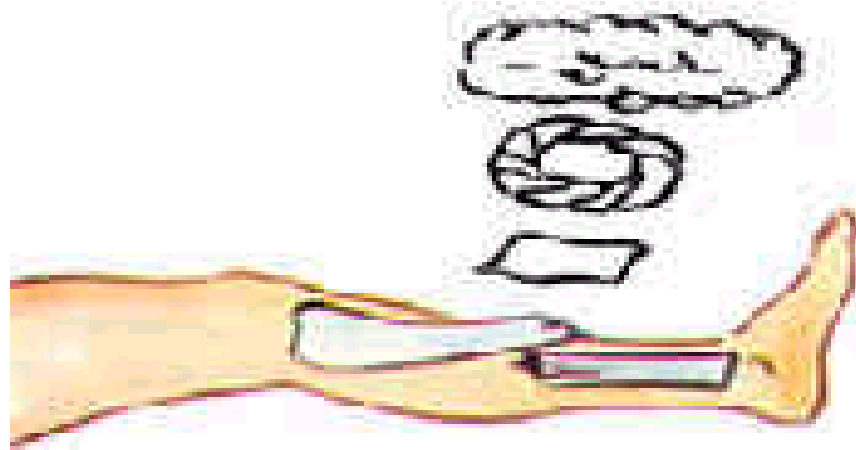
Kırık, ıkık ve Burkulmalar

İlkyardıı:

- ✓ Yaşanı tehdit eden yaralanmalara önem verilmelidir.
- ✓ Hasta hareket ettirilmemelidir.
- ✓ Kol etkilenmişse; yüzük, saat vb eşyalar çıkarılır.
- ✓ Kırık şüphesi olan bölge ani hareketlerden kaçınılarak, sert malzemelerle ve yakındaki eklemleri de içine alacak şekilde tespit edilmelidir.
- ✓ Açık kırıklarda tespitten önce yara üzeri kapatılır.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

- ✓ Kırık b6lgede sık aralıklarla derinin rengi ve ısısı kontrol edilir.
- ✓ Kol ve bacaklar yukarıda tutulur.
- ✓ Hasta sıcak tutulur.
- ✓ Tıbbi yardım istenir.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

- Eklem yüzeylerinin zorlanmalar sonucu anlık olarak ayrılmasına **burkulma** denir.

Belirtileri:

- ✓ Burkulan bölgede ağrı,
- ✓ Kızarma, Şişlik,
- ✓ İŞlev kaybıdır.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

İlkyardıı:

- ✓ Sıkıştırıcı bir bandajla burkulan eklem tespit edilir.
- ✓ Bölge, şişliği azaltmak için yukarı kaldırılır.
- ✓ İlk 30 dk soğuk uygulama yapılırsa şişliğin inmesi sağlanabilir.
- ✓ Hareket ettirilmez.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

- Eklem yüzeylerinin kalıcı olarak ayrılmasına çıkık denir. ıkıklar kendiliğinden iyileşmezler.

Belirtileri:

- ✓ Yoğun ağrı,
- ✓ Şişlik ve kızarıklık,
- ✓ İşlev kaybıdır.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

İlkyardıı:

- ✓ Eklem aynen bulunduğu gibi tespit edilmelidir.
- ✓ çıkık yerine oturtulmaya çalışılmaz.
- ✓ Hastaya ağızdan bir şey verilmez.
- ✓ Bölgede deri rengi ve ısı kontrol edilir.
- ✓ 112 aranır.

Kırık, Çıkık ve Burkulmalar

- Kırık-Çıkık ve Burkulmalarda Tespit
- ✓ Tespit için ilkyardımcı eldeki malzemeleri kullanır.
- ✓ Bunlar; üçgen sargı, rulo sargı, battaniye, hırka, eşarp, kravat vb. olabilir.
- ✓ Tespit yapılırken yaralı bölge sabit tutulur.
- ✓ Yara varsa üzeri temiz bezle kapatılır.
- ✓ Tespit bölgesi önce yumuşak malzeme ile kaplanır.
- ✓ Yaralı bölge bulunduğu şekilde tespit edilir. Düzeltilmeye çalışılmaz.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

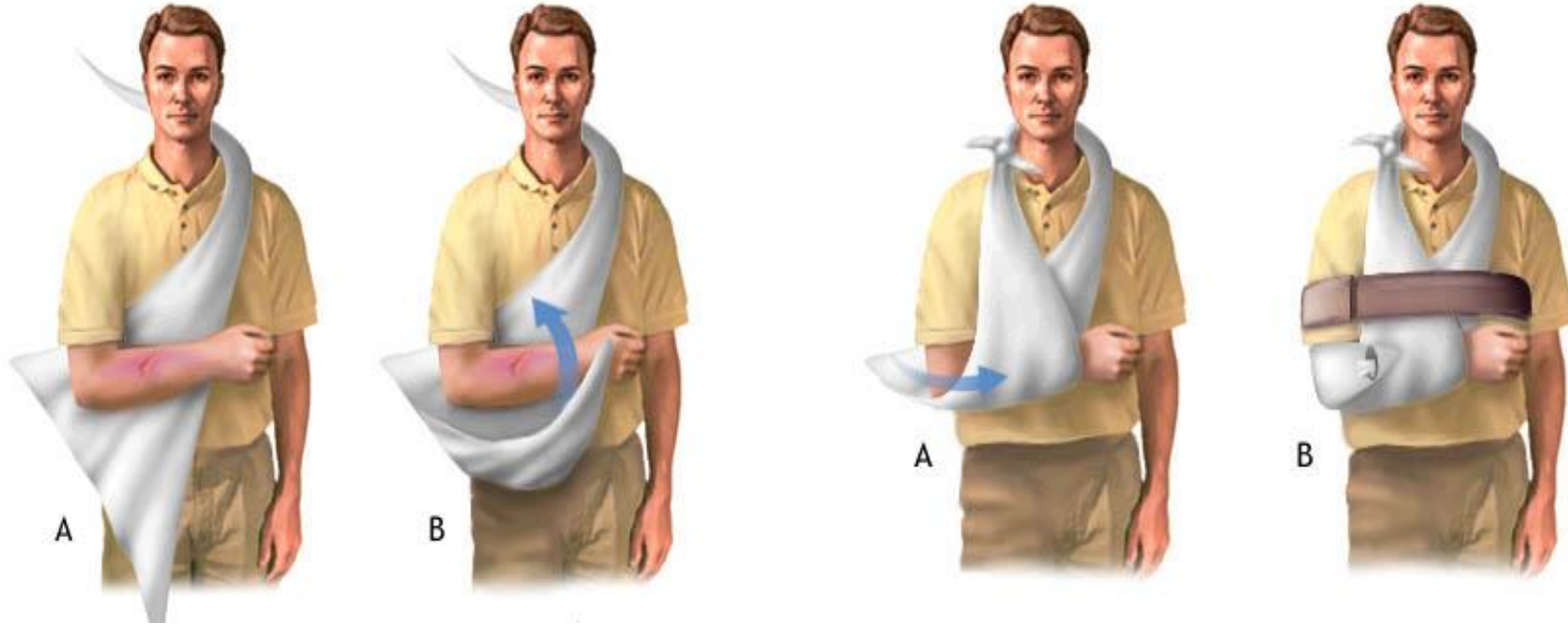
- ✓ Tespit, kırık-çıkık ve burkulmanın hem altında hem de üstünde bulunan eklemi içerecek şekilde yapılmalıdır.

Alt Kol ve Köprücük kemiği kırığı tespiti:

- ✓ Kol altına yumuşak malzeme konur.
- ✓ Kol askısı veya üçgen bandaj yerleştirilir.
- ✓ El dirsek hizasından büküldür.
- ✓ Üçgen bandajın iki ucu yaralının boynuna düğümlenir.
- ✓ Tespit edilen elin parmakları görülebilir şekilde olmalıdır.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

- ✓ ‘Kol askısı desteği’ göğüs boşluğu ve yaralı kol üzerine yerleştirilir. Bu amaçla geniş bir bandajda kullanılabilir.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

Üst Kol Kemiği Kırığı Tespiti:

- ✓ Sert tespit malzemesiyle yapılır.
- ✓ Tespit malzemeleri yerleştirilmeden önce kolun altına (boşluklardan yararlanarak) iki şerit yerleştirilir.
- ✓ Malzemelerden kısa olanı koltuk altından itibaren dirseği içine alacak şekilde sabitlenir.
- ✓ Uzun olan ise omuz ve dirseği içine alacak şekilde sabitlenir.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

- ✓ Daha önceden yerleştirilen şeritlerle bağlanarak kol tespit edilir.
- ✓ Dirsek tespiti için kol askısı takılır.
- ✓ Omuz tespiti için gğs ve yaralı kol uzerinden geniş kumaş şerit veya ugen bandaj uygulanır.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

Dirsek Kırığı Tespiti:

- ✓ Kol gergin halde bulunduysa, hastanın vücutu boyunca gergin ve deri ile arası yumuşak malzeme ile doldurulmuş malzemeler yardımı ile tespit edilir.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

- ✓ Eğer bükülü halde bulunmuş ise kol askısı desteği ile tespit edilir.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

Kol Askısıyla Dirsek, Bilek ve El Tespiti:

- ✓ Kırık dirsek ve bilek ekleminin hareketini önlemek için üçgen kol askısı yerleştirilir.
- ✓ Hastanın boynunun arkasında düğümlenir.
- ✓ Aşırı hareketleri engellemek için geniş bir bandaj ile gövdeye bağlanır.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

Sert Malzemeler ile Dirsek Kemiği ve Alt Kol Kemiği Kırığı Tespiti:

- ✓ Alt kol altına iki şerit yerleştirilir.
- ✓ Sert tespit malzemelerinden biri parmak diplerinden dirseğe kadar ie, diğerisi ise elin dış yüzünden dirseğe kadar dışa yerleştirilir.
- ✓ Daha önce yerleştirilen şeritler bağlanır.
- ✓ Dirsek eklemi tespit etmek için kol askısı takılır.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

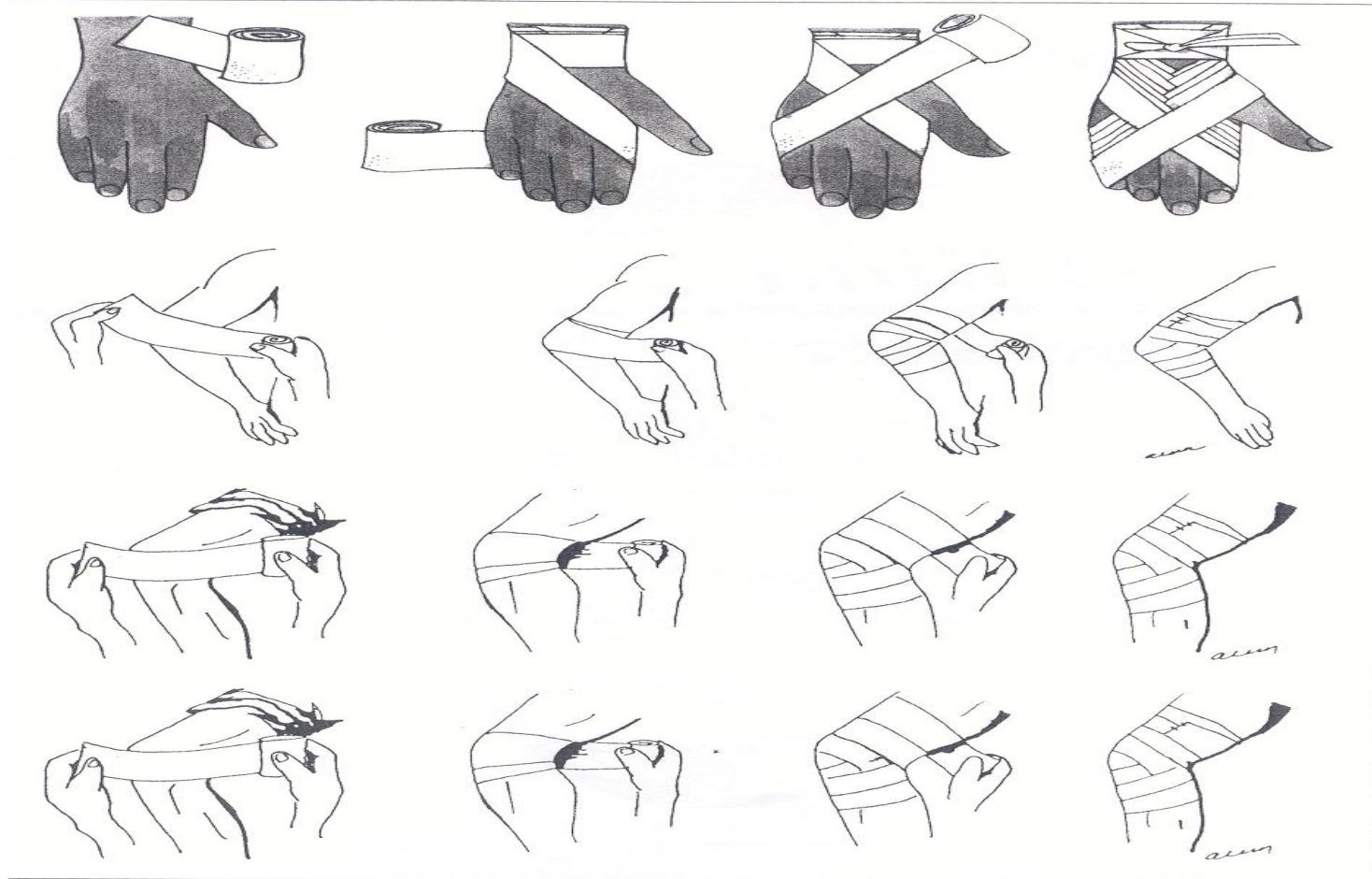
Bilek Kemiklerinde veya El Tarak Kemiklerinde Tespit:

- ✓ Kol askısı ile tespit etmek yeterlidir.

Parmak Kemiği Kırık ve ıkıklarında Tespit:

- ✓ Yaralı parmak yanındaki sağlam parmakla sarılarak tespit edilir.

Kırık, Çıkık ve Burkulmalar

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

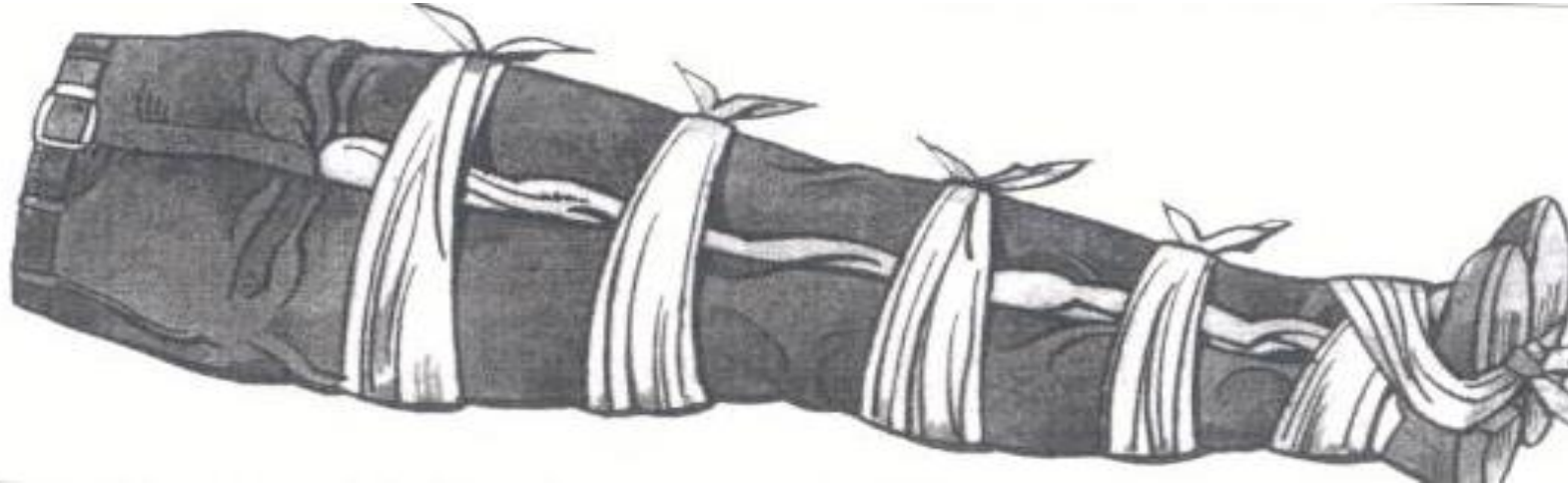

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

Pelvis Kemiği Kırığı Tespiti:

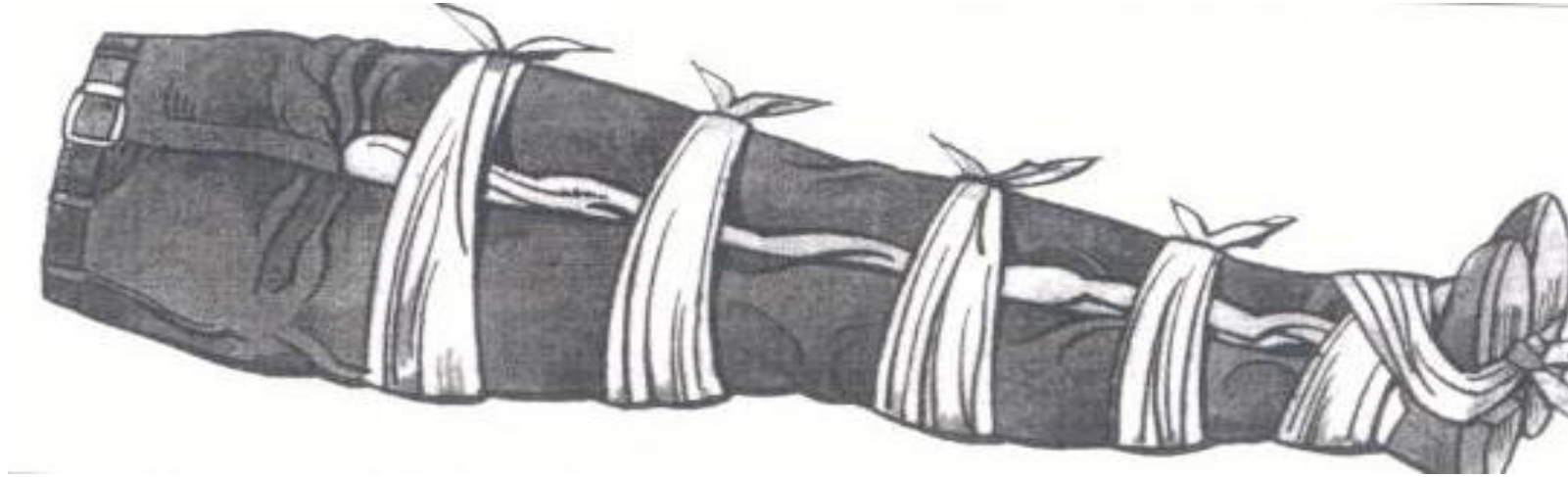
- ✓ İki bacak arasına dolgu malzemesi konur.

- İlk olarak

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

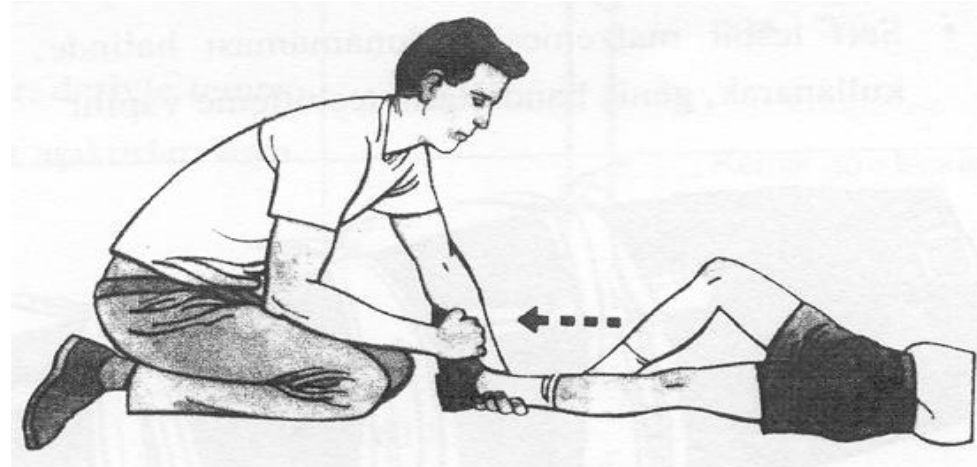
- ✓ Doğal boşluklardan (dizler ve bilekler) yararlanılarak ikisi diz ve bilekler, diğer ikisi de diz ile kalça arasına sokulan bandajlar düğümlenir.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

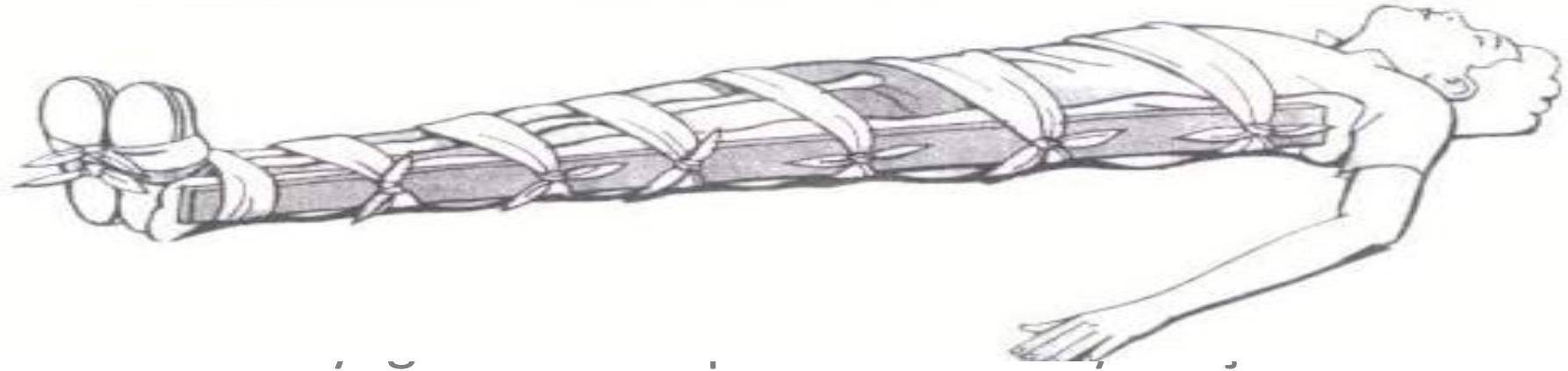
Femur Kemiği Kırığı Tespiti:

- ✓ Bir adet sert tespit malzemesi ve yanında da sağlam olan diğer bacak kullanılır.
- ✓ Öncelikle bir el ayağın üst kısmına, diğeri de alttan bileğe konur ve sağlam bacakla aynı hizaya getirmek için yavaşça döndürülerek çekilir.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

- ✓ Bacaklar arasına dolgu malzemesi konur.
- ✓ Ayak bilekleri bir bandaj ile sekiz Őeklinde sabitlenir.
- ✓ Hastanın altından vücut boşlukları kullanılarak 6 adet kumaş Őerit geçirilir

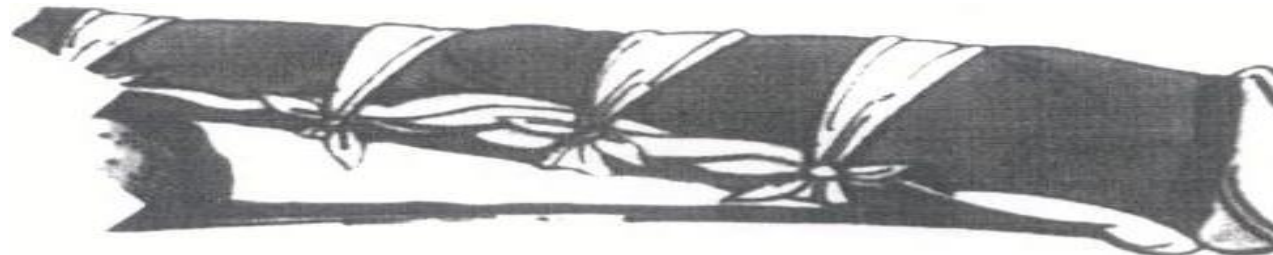
- Koltu

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

- ✓ Tüm bandajlar bağlanır.
- ✓ Eğer sert tespit malzemesi yoksa, sağlam olan bacak tespit için kullanılır.

Patella Kırığı Tespiti:

- ✓ İki bacak geniş bandajlar ile birleştirilir ve diz kapağı tespit edilir.
- ✓ Sert tespit malzemesi, varsa kalçadan ayağa kadar yaralı bacağın altına yerleştirilir.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

- ✓ Geniş bandajlar, ikisi kalça ve diz diğer ikisi de diz ile bilekler arasına gelecek şekilde bağlanır.
- ✓ Bunun zerine tespit malzemesini ekleme sabitlemek için sekiz şeklinde bir bandaj bağlanır.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

Tibia Kemiği Tespiti:

- ✓ Bacaklar tutulur ve yavaşça çekilerek aynı hizaya getirilir.
- ✓ Doğal boşluklardan kumaş şeritler geçirilir.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

✓ Tespit malzemelerinin bir ite, kasıktan ayağa kadar diğer i se dışta kalçadan ayağa kadar yerleştirilir.

✓ Sonra da diğer şeritler düğümlenir.

Ayak Bileğinin ve Ayağın Tespiti:

✓ Ayakkabılar çıkarılmaz, sadece bağları özölür.

✓ Bilek seviyesinde sarılmış bir bandajla her iki ayak tespit edilir.

Kırık, ıkık ve Burkulmalar

- ✓ Yumuşak malzemelerle kaplanmış sert bir yüzeye dayanmak suretiyle, bacakları yukarıda tutmak gerekir.

